

?? Yerinde Kötü Muamele Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?? Yerinde Kötü Muamele Ölçeği. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23837>

Özet

?? Yerde Kötü Muamele Ölçe?i, Gizem Günçavd? ve Soner Polat taraf?ndan 2015 y?l?nda Türkçeye uyarlama çal??mas? yap?lan bir psikometrik de?erlendirme arac?d?r. Ölçek, çal??anlar?n i? yerinde maruz kald?klar? kötü muamele, taciz veya y?ld?rma düzeylerini ölçmeyi amaçlamaktad?r. Toplam 17 maddeden ve teorik olarak üç alt boyuttan olu?an bu araç, 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?lanmaktadır (1= hiç - 5=çok s?k). Yap?lan psikometrik analizler, ölçe?in Türkçe kültüründe yüksek düzeyde güvenilirli?e ve yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

?? yerinde kötü muamele, örgütsel davran??, psikometrik araç, Likert ölçe?i, uyarlama, i? stresi, mobbing.

Yazarlar

Gizem Günçavd?, Soner Polat

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin çal??ma ortamlar?nda kar??la?t?klar? kötü muamele, psikolojik taciz veya dü?manca davran??lar?n s?kl??n? ve yo?unlu?unu güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, özellikle örgütsel psikoloji ve insan kaynaklar? yönetimi alanlar?nda, i? yeri uyarlama çal??malar?n?n etkilerini ve çal??an sa?l??? üzerindeki olumsuz deneyimlerin risklerini belirlemek için tasarlanm??t?r.

Günçavd? ve Polat (2015) taraf?ndan yürütölen bu uyarlama çal??mas?, uluslararası alanda kullan?lan bir arac?n Türkçe konu?an popöasyonlar için kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu sayede, Türkiye'deki i? yerlerinde kötü muamele olgusunun sistematik ve akademik düzeyde incelenmesine olanak tan?nm??t?r.

Yap?

?? Yerde Kötü Muamele Ölçe?i, i? yerinde alg?lanan dü?manca davran??lar?n geni? bir yelpazesini kapsayan psikolojik bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle fiziksel olmayan, ancak ki?inin psikolojik bütönlü?ünü ve i? performans?n? olumsuz etkileyen davran??sal boyutlar? içerir. Ölçek, bu olumsuz davran??lar?n s?kl??n? de?erlendirerek, çal??an?n i? yerindeki psikolojik refah?n?n ne ölçüde tehdit altında oldu?unu belirlemeye yard?mc? olur.

Ölçek, toplam 17 maddesi ile kötü muamele yap?s?n?n farklı veçhelerini temsil eden üç (3) alt

boyuttan olu?maktadır. Bu alt boyutlar, genellikle sosyal d??lama, görevle ilgili engellemeler ve ki?isel sald?rganlık gibi faktörleri temsil eder, ancak spesifik olarak faktör adlar? kaynakta detaylandırılmamıştır.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. Analiz sonuçları, ölçe?in orijinal yap?sındaki Türkçe örneklemede de yüksek düzeyde uyum sağladığını göstermektedir. Elde edilen uyum iyili?i indeksleri, modelin veri setine mükemmel düzeyde uydu?unu kanıtlamaktadır.

Analiz sonucunda elde edilen temel geçerlik de?erleri ve yorumları şunlardır:

Ki-kare / Serbestlik Derecesi Oranı (χ^2/df): 2.16 ($p < 0.01$). Bu oran, modelin iyi bir uyuma sahip oldu?unu göstermektedir.

Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (CFI): 0.99. Mükemmel yakınlığı göstermektedir.

Normlaştırılmış Uyum İndeksi (NNFI): 0.98. Yüksek model uyumunu destekler.

Kök Ortalama Kare Kalıntı (RMR): 0.055.

Yaklaşık Hataların Kök Ortalama Karesi (RMSEA): 0.063. Bu de?er, modelin kabul edilebilir uyum sağladığını göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılığı, tüm faktörler ve ölçe?in tamamı için ayrı ayrı Cronbach Alpha katsayıları kullanılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen katsayıların tümü, kabul edilebilir sınırların çok üzerinde, mükemmel düzeyde bir iç tutarlılığı göstermektedir.

Güvenirlik analizinden elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir:

Ölçe?in Tamamı: Cronbach Alpha katsayısı 0.94 olarak hesaplanmıştır.

I. Faktör: Cronbach Alpha güvenilirlik sayısı 0.88 olarak bulunmuştur.

II. Faktör: Cronbach Alpha güvenilirlik sayısı 0.90 olarak bulunmuştur.

Bu yüksek güvenilirlik katsayıları, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı psikolojik yapıyı ölçtü?ünü ve tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verece?ini garanti etmektedir.

Faktör Analizi

?? Yerde Kötü Muamele Ölçe?i, orijinal yap?sına uygun olarak üç (3) alt boyuttan ve toplam 17 maddeden olu?maktadır. Ölçe?in Türkçe uyarlama çalışmasında, bu faktör yap?sındaki doğrulanması için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemi kullanılmıştır.

DFA sonuçlar?, faktör yap?s?n?n yüksek uyum indeksleri (CFI=0.99, RMSEA=0.063) ile desteklendi?ini göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in faktörlerinin kültürel farklılıklara rağmen yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu ve her bir faktörün ba??ms?z olarak güçlü bir iç tutarlılı?a sahip oldu?unu kan?tlamaktadır (Faktör I ve II için Alpha de?erleri sırasıyla 0.88 ve 0.90).

Araç

Test Türü: Uyarlama Çal??ması (Adaptation)

Format: 17 madde, 3 alt boyut. 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır (1= hiç - 5=çok sık).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çal??an Yeti?kinler

Ya? Grubu: Yeti?kin (18 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??ması, Türkiye'deki çe?itli sektörlerde çal??an bireylerden olu?an bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Örgütsel psikoloji, iş yeri şiddeti, kötü muamele, psikometrik, RMSEA, DFA, Cronbach Alpha.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Belirtilmemiştir (N/A)

Ba?lılık E-posta Adresleri: gizem.guncavdi@kocaeli.edu.tr (Gizem Günçavdı)

Yazma Adresi: Belirtilmemiştir (N/A)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??ması 2015 yılında yayınlanmıştır. Ölçe?in kullanımı, özellikle ticari veya büyük ölçekli araştırmalar için, sorumlu yazar Gizem Günçavdı ile iletişime geçilerek izin alınması gerektirebilir.

İletişim e-posta adresi: gizem.guncavdi@kocaeli.edu.tr

Kaynaklar

Günçavd?, G., & Polat, S. (2015). ?? yerinde kötü muamele ölçe?ini Türkçeye uyarlama çal??mas?. *Akademik Sosyal Ara??rmalar Dergisi*, 3(10), 123-135.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: asosjournal.com

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: is-yerinde-kotu-muamele-olcegi-toad.pdf

?? Yerinde Kötü Muamele Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in 17 maddesi, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelere eri?im için yukar?da belirtilen orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.